KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026 m. spalio 28 d. Nr. VK-266
Kelmė

Posėdis įvyko 2026 m. spalio 27 d. 10.00–11.10 val. mišriuoju būdu.

Posėdyje dalyvavo komisijos nariai:

Virginija Čerkauskienė – Kelmės rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė;

Rita Valantiejė – Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus specialistė;

Ramūnas Baranauskas – Kelmės rajono socialinių paslaugų centro direktorius;

Vilma Tifelienė – Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro direktoriaus pavaduotoja socialiniams reikalams;

Aušrinė Staševičienė – Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelmės rajono policijos komisariato vyresnioji specialistė;

Laura Škėlaitė-Tiškevičienė – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus patarėja;

Agnė Dainauskienė – Lietuvos probacijos tarnybos Vakarų Lietuvos skyriaus vyresnioji specialistė;

Lina Miezinienė – Emocinės pagalbos ir konsultacijų centro teisininkė;

Laura Matačinskienė – VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuro atstovė.

Nedalyvavo: Živilė Rukienė – Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos stiprinimo veiklą psichikos sveikatos srityje; Saulius Mockus – Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyriaus (Bendruomeniniai šeimos namai) vadovas; Diana Vileikienė – Šiaulių apygardos prokuratūros Šiaulių apylinkės prokuratūros (Kelmė) prokurorė; Justina Zaleckienė – Kelmės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja; Aušra Juodišienė – Kelmės specialiosios mokyklos pedagogė metodininkė.

Iš penkiolikos komisijos narių posėdyje dalyvavo devyni nariai.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl poreikio organizuoti mokymus specialistams smurto artimoje aplinkoje atpažinimo, prevencijos ir tarpinstitucinio reagavimo temomis.
2. Dėl savivaldybėje teikiamų paslaugų, padedančių užtikrinti vaikų saugumą šeimose ir mažinančių pakartotinio smurto artimoje aplinkoje riziką.
3. Dėl suvenyrų su smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos užrašais arba žinute prieš smurtą artimoje aplinkoje.
4. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Dėl poreikio organizuoti mokymus specialistams smurto artimoje aplinkoje atpažinimo, prevencijos ir tarpinstitucinio reagavimo temomis.

Laura Matačinskienė informavo, kad VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras 2026 m. lapkričio 17 d. organizuos dviejų valandų trukmės nuotolinius prevencinius mokymus visuomenei apie tarpasmeninius santykius. Mokymų dalyviai mokysis, kaip išgirsti vienas kitą ir neperžengti kito asmens ribų. Mokymai tinka ir poroje gyvenantiems asmenims. Taip pat ši įstaiga 2026 m. lapkričio 26 d. 13 val. Šiaurės kolegijoje organizuos forumą smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusiems asmenims teikimo klausimais. Išsamesnę informaciją ji pažadėjo pateikti elektroniniu paštu.

Lina Miezinienė informavo, kad Emocinės pagalbos ir konsultacijų centras (EPKC), įgyvendindamas projektą „Emocinis ryšys – mūsų stiprybė“, kviečia į 2026 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienį) 9.00–13.00 val. vyksiančius mokymus „Smurto dėl lyties prevencija: atpažinimas, reagavimas ir pagalbos kelias“. Šie mokymai skirti specialistams, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių ir įvairių institucijų atstovams bei visiems, kuriems aktuali smurto prevencija, lyčių lygybė, žmogaus teisės, pagalbos nukentėjusiems asmenims organizavimas ir saugesnės bendruomenės kūrimas. Ypač kviečiami švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, teisėsaugos ir savivaldybių institucijų specialistai, nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų atstovai bei savanoriai.

Lektorė – Jurgita Kučaitienė, psichologė, psichoterapeutė.

Vieta: Raseinių atviras jaunimo centras, Maironio g. 7, Raseiniai.

Mokymų metu bus aptarta:

- smurto dėl lyties samprata, formos ir priežastys;
- lyčių stereotipų, nelygiaverčių galios santykių ir diskriminacinių nuostatų įtaka smurto atsiradimui bei toleravimui;
- ankstyvieji smurto požymiai, kontrolės mechanizmai ir nukentėjusių asmenų reakcijos;
- tinkamas bendravimas su smurtą patyrusiu asmeniu, saugus reagavimas ir pagalbos galimybės;
- institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių bendradarbiavimas užtikrinant pagalbą;
- lyčių lygybės principų taikymas kasdienėje profesinėje ir bendruomeninėje veikloje.

Mokymuose bus derinamos teorinės žinios, praktinės užduotys, atvejų analizė, diskusijos ir refleksijos. Dalyviai turės galimybę aptarti realias situacijas ir numatyti, kaip įgytas žinias pritaikyti savo organizacijų bei bendruomenių veikloje.

Dalyvavimas nemokamas.

R. Valantiejė informavo, kad Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2027 metais planuoja organizuoti mokymus vaikų dienos centrų, šeiminių namų ir globos centrų specialistams apie trauminių patirčių poveikį vaikams ir traumai jautrų darbą su vaikais. Kelmėje šie mokymai turėtų vykti 2027 m. balandžio mėnesį. Mokymų trukmė – 8 akademinės valandos, dalyvių skaičius – iki 30 asmenų. Iki 2026 m. gruodžio 1 d. minėtai ministerijai reikia pateikti informaciją apie šių mokymų poreikį.

Komisijos nariai diskutavo apie poreikį organizuoti mokymus.

V. Čerkauskienė pasiūlė pasidalyti informacija apie planuojamus mokymus ir konferencijas su Kelmės rajono savivaldybės įstaigomis, dirbančiomis su vaikais ir tėvais, kad šios įstaigos perduotų informaciją savo darbuotojams ir klientams. Ji paprašė specializuotos kompleksinės pagalbos centrų atstovų informaciją apie planuojamus mokymus pateikti elektroniniu paštu, kad ją būtų galima persiųsti įstaigoms.

Vilma Tifelienė ir Aušrinė Staševičienė pritarė, kad reikėtų surengti mokymus ir Kelmės rajono savivaldybės įstaigų, vykdančių smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir organizuojančių pagalbą nuo smurto nukentėjusiems asmenims, specialistams. Mokymuose galėtų būti aptartas ir įtvirtintas veiksmų algoritmas bei dar kartą aptartos įstaigų kompetencijos ribos.

Nutarimas priimtas vienbalsiai.

NUTARTA:

1. Pasidalyti informacija apie planuojamus mokymus ir konferencijas su Kelmės rajono savivaldybės įstaigomis, dirbančiomis su vaikais ir tėvais, kad šios įstaigos perduotų informaciją savo darbuotojams ir klientams.

2. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai elektroniniu paštu pateiks komisijos pirmininkei Virginijai Čerkauskienei informaciją apie jų organizuojamus mokymus smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusiems asmenims teikimo temomis.

3. Rita Valantiejė pateiks Kelmės rajono savivaldybės socialinėms įstaigoms informaciją apie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlomus mokymus apie trauminių patirčių poveikį vaikams ir traumai jautrų darbą su vaikais, kad išsiaiškintų šių mokymų poreikį. Poreikį išsiaiškinti iki 2026 m. lapkričio 10 d.

4. Komisijos nariai kartu su pirmininke ieškos lektoriaus, kuris galėtų vesti mokymus Kelmės rajono savivaldybės įstaigų, vykdančių smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir organizuojančių pagalbą nuo smurto nukentėjusiems asmenims, specialistams. Mokymuose būtų aptartas ir įtvirtintas veiksmų algoritmas bei dar kartą pristatytos įstaigų kompetencijos ribos.

2. SVARSTYTA. Dėl savivaldybėje teikiamų paslaugų, padedančių užtikrinti vaikų saugumą šeimose ir mažinančių pakartotinio smurto artimoje aplinkoje riziką.

R. Baranauskas pristatė smurto artimoje aplinkoje situaciją Kelmės rajono savivaldybėje, šeimoms teikiamą pagalbą ir bendradarbiavimą su kitomis institucijomis smurto atvejais. Jis informavo, kad šiuo metu Kelmės rajono socialinių paslaugų centre atvejo vadyba taikoma 73 šeimoms. Iš jų 8 šeimoms teikiama kompleksinė pagalba dėl smurto artimoje aplinkoje. Šiose šeimose yra 11 vaikų, iš kurių 3 nustatyta laikinoji globa.

Vaikų saugumas užtikrinamas individualiai vertinant kiekvienos šeimos situaciją, organizuojant specialistų bendradarbiavimą ir parenkant vaikų bei tėvų poreikius atitinkančias paslaugas.

Vaikams, patyrusiems smurtą ar jo poveikį šeimoje, teikiama psichologinė pagalba, organizuojami meno terapijos ir neuroedukaciniai užsiėmimai bei socialinių įgūdžių ugdymo grupės. Socialiniai darbuotojai šeimoms teikia socialinės priežiūros paslaugas. Į pagalbos procesą įtraukiamos ugdymo įstaigos, prireikus organizuojamos mokyklos psichologo ar socialinio pedagogo konsultacijos. Pasitaiko atvejų, kai tėvai patys perka vaikams paslaugas kitame rajone, pavyzdžiui, psichoterapijos.

Pavyzdžiui, sprendžiant sudėtingą atvejį dėl galimo seksualinio smurto prieš vaiką, atvejo vadybos procese buvo aktyviai bendradarbiaujama su Vilniaus specializuotu pagalbos centru. Jis suteikė motinai galimybę gauti psichologo paslaugas dalyvaujant projekte „IŠ TYLOS – vaiko pagalbos namai“, taip pat teikė specialistams metodines rekomendacijas dėl darbo su vaiku ir šeima.

Tėvams taip pat teikiama psichologinė pagalba, socialinių darbuotojų konsultacijos, prireikus teikiama pirminė teisinė pagalba ir organizuojami pozityvios tėvystės mokymai, o

esant priklausomybės problemų siekiama užtikrinti reikiamą specialistų pagalbą. Smurtą patyrusiems asmenims pagal poreikį užtikrinama medicininė priežiūra.

Su smurtavusiais asmenimis taip pat dirbama: teikiamos reikiamos specialistų konsultacijos, siekiant keisti smurtinį elgesį ir mažinti jo pasikartojimo riziką. Probacijos tarnybos prižiūrimi asmenys dalyvauja smurtinio elgesio keitimo programose. Šeimos ar porų konsultacijų ir mediacijos galimybės svarstomos tik įvertinus riziką ir užtikrinus nukentėjusio asmens saugumą.

Nors reikiamų paslaugų yra, jų prieinamumas ne visada pakankamas.

- Susiduriama su specialistų užimtumu, ilgomis eilėmis pas psichologus ir ribotomis galimybėmis gauti intensyvesnę pagalbą. Kai kuriais atvejais psichologo konsultacijų tenka laukti ilgiau nei mėnesį, o psichologinė pagalba šeimų namuose teikiama nepakankamai dažnai.
- Kartais kaimo vietovėse susiduriama ir su transporto problemomis.
- Kelmės rajono gyventojams, patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje, pagalbą teikia ir specializuotos kompleksinės pagalbos centras – VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras. Tačiau dalis šeimų renkasi vietos specialistus ir atsisako papildomų konsultacijų.

Pakartotinio smurto riziką padeda mažinti laiku suteikta kompleksinė pagalba, nuoseklus specialistų darbas, psichologinis palaikymas, tėvystės įgūdžių stiprinimas ir smurtinio elgesio keitimas.

Ateityje svarbu didinti galimybes gauti pagalbą kuo greičiau po smurto atvejo, trumpinti laukimo eiles, užtikrinti dažnesnes psichologo konsultacijas ir gerinti paslaugų prieinamumą kaimo vietovėse. Reikėtų didinti ir psichologinės pagalbos namuose galimybes, kad ji būtų teikiama tiek, kiek reikia.

Svarbiausia, kad pagalba būtų prieinama, teikiama laiku ir nuosekliai bei atitiktų konkrečios šeimos poreikius. Vaiko saugumas turi išlikti pagrindiniu visų sprendimų prioritetu.

Komisijos nariai diskutavo apie pagalbą šeimoms ir vaikams, patiriantiems smurtą artimoje aplinkoje, tėvystės įgūdžių programą, smurtą šeimoje ir skiriamo orderio veiksmingumą.

V. Čerkauskienė klausė komisijos narių ir pranešėjo, kokios paslaugos tarpasmeniniams santykiams gerinti teikiamos Kelmės rajono savivaldybėje ir kur būtų galima nukreipti konfliktuojančias, krizes patiriančias šeimas.

L. Miezinienė informavo, kad Emocinės pagalbos ir konsultacijų centras, įgyvendindamas projektą, vykdo tėvystės įgūdžių programą, kurioje tėvai turi dalyvauti kartu su vaikais. Kad šie grupiniai užsiėmimai vyktų, turi susidaryti 4–5 šeimų grupė. Užsiėmimai vyksta vaikams ir tėvams kartu, taip pat atskirai tėvams ir atskirai vaikams. Mokymų trukmė – apie tris mėnesius. Šie mokymai skirti tėvų ir vaikų ryšiui stiprinti. Sudarius grupę, būtų galima atvykti į Kelmę ir vesti šiuos mokymus. Tačiau juos būtų galima pradėti tik nuo kitų metų.

Laura Matačinskienė, VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuro atstovė, teigė, kad biuras smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims teikia psichologo konsultacijas. Konsultacijos teikiamos nuotoliniu būdu, o prireikus – tiesiogiai, atvykstant arčiau asmens gyvenamosios vietos. Pirmenybė teikiama nuotolinėms konsultacijoms. Ji taip pat teigė, kad šios konsultacijos suteikiamos pakankamai operatyviai – per keletą dienų. Vienam asmeniui gali būti suteikta iki 10 konsultacijų. Kelmės rajone asmenys šiomis konsultacijomis naudojasi retai.

Nutarimas priimtas vienbalsiai.

NUTARTA:

1. Teikiant pagalbą vaikams ir tėvams atvejo vadybininkai pastebi, kad susiduriama su ilgomis eilėmis pas psichologus ir ribotomis galimybėmis gauti intensyvesnę pagalbą. Kai

kuriais atvejais psichologo konsultacijų tenka laukti ilgiau nei mėnesį, o psichologinė pagalba šeimų namuose teikiama nepakankamai dažnai. Kartais kaimo vietovėse susiduriama ir su transporto problemomis. Tikslinga ieškoti galimybių mažinti eiles pas psichologus.

2. Informacija apie Emocinės pagalbos ir konsultacijų centro vedamus pozityvios tėvystės mokymus pasidalyti su įstaigomis, teikiančiomis pagalbą vaikams ir tėvams.

3. Kelmės rajono socialinių paslaugų centrui ir kitoms įstaigoms priminti, kad VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras teikia psichologų konsultacijas smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims. Skubiais atvejais galima pasinaudoti šia paslauga.

3. SVARSTYTA. Dėl suvenyrų su smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos užrašais arba žinute prieš smurtą artimoje aplinkoje.

Virginija Čerkauskienė, Kelmės rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė, informavo, kad planuojama organizuoti moksleivių konkursą smurto artimoje aplinkoje prevencijos tema „Saugi šeima“, o suvenyrai su smurto artimoje aplinkoje prevencijos atributika būtų naudojami kaip prizai.

A. Staševičienė siūlė moksleiviams parūpinti vertingesnių prizų nei, pavyzdžiui, atšvaitai. Tai galėtų būti gertuvės arba išorinės baterijos, kurias jaunimas naudoja ir kurios jam reikalingos. Taip pat būtų galima įsigyti didelės talpos duomenų laikmenų, kurios jaunimui praverstų ir studijuojant. Būtų galima pagaminti ir vardinių rašiklių, kurių moksleiviams visada reikia. Ji taip pat pasiūlė vietoj gertuvių rinktis termopuodelius, kurie šiuo metu populiarūs ir kuriuos daugelis jaunuolių nešiojasi su savimi.

Komisijos nariai aptarė išsakytus siūlymus: kokią atributiką būtų galima užsakyti ir kokią žinutę prieš smurtą artimoje aplinkoje ant jos užrašyti.

Nutarimas priimtas vienbalsiai.

NUTARTA:

1. Iki lapkričio 2 d. išsiųsti komisijos nariams konkurso nuostatų projektą, kad jie susipažintų ir pateiktų pastabas.

2. Iki kito komisijos posėdžio apsispręsti, kokius suvenyrus su smurto artimoje aplinkoje prevencijos atributika užsakyti ir kokį užrašą ant jų pateikti.

Komisijos pirmininkė Virginija Čerkauskienė

Komisijos sekretorė Rita Valantiejė